

KARTA PRZEDMIOTU (SYLABUS)

Opis przedmiotu

Kod przedmiotu		Nazwa przedmiotu	Antropologia	
114/P/1/ST/A ₄			Anthropology	
Język wykładowy		j.polski		
Rok akademicki		2019-2020		
Kierunek w zakresie		Wychowanie fizyczne		
		Nauk biologicznych		
Poziom studiów		Studia I stopnia		
Profil studiów		praktyczny		
Forma studiów		stacjonarne		
Semestr / semestry		I		
Przynależność do grupy zajęć		A. Grupa zajęć podstawowych		
Status przedmiotu		obowiązkowy		
Formy realizacji zajęć dydaktycznych, wymiar, punkty ECTS		Forma zajęć	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Liczba punktów ECTS
		Wykład	15[h]	3 ECTS
		Ćwiczenia	30 [h]	
		...	...	
Powiązanie przedmiotu	z profilem studiów	kształtuje umiejętności praktyczne		3 ECTS
	z uprawnieniami	służy zdobywaniu przez studenta uprawnień do wykonywania zawodu nauczyciela wychowania fizycznego		..ECTS
	z dyscypliną	Nauki biologiczne		3 ECTS
Forma nauczania		Zajęcia tradycyjne zorganizowane w Uczelni		
Wymagania wstępne		Nie określono		
Jednostka prowadząca		Wydział Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu		
Koordynator		Dr n biol. Renata Janiszewska		
Osoby prowadzące		Dr n biol. Renata Janiszewska		
Adres strony internetowej pjo		www.wz.uniwersytetradom.pl		
Adres e-mail, telefon koordynatora		r.janiszevska@uthrad.pl , 361 78 88		

EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE, REALIZACJA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WERYFIKACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Cel kształcenia:	Przekazanie studentom wiedzy na temat antropologii jako nauki oraz jej działów celem szerszego zrozumienia problematyki stanowiska człowieka w przyrodzie jako istoty biologicznej i społecznej, wiedzy z zakresu antropometrii i jej wykorzystania w określaniu budowy ciała człowieka oraz kontroli rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży
Treści programowe:	Wykłady – 15 godz. Antropologia jako nauka Podział antropologii i jej definicje. Pochodzenie człowieka - miejsce człowieka w hierarchii systematycznej świata zwierzęcego, porównanie cech budowy anatomicznej człowieka i innych naczelnych – różnice w budowie uwarunkowane genetycznie. Zróżnicowanie wewnątrzgatunkowe człowieka. Rasy ludzkie. Wybrane zagadnienia z antropologii kulturowej (odrębności religijne i etniczne) Rozwój ontogenetyczny człowieka Aspekty rozwoju. Periodyzacja rozwoju. Czynniki rozwoju osobniczego. Czynniki endogenne – determinanty rozwaju, paragenetyczne i niegenetyczne – stymulatory rozwoju. Czynniki egzogenne – modyfikatory rozwoju, społeczno-ekonomiczne – modyfikatory cywilizacyjno-kulturowe. Ćwiczenia – 30 godz. Antropometria. Działy antropometrii. Instrumentarium antropometryczne i techniki wykonywania pomiarów. Określenie ciała w przestrzeni. Punkty antropometryczne na ciele człowieka. Somatometria, wykonywanie pomiarów antropometrycznych. Somatometria – obliczanie wskaźników proporcji szerokościowych i długościowych, obwodów ciała wskaźników wagowo-wzrostowych, powierzchni ciała. Obliczanie składu masy ciała metodą impedancji bioelektrycznej wraz z interpretacją wyników pomiarów własnych. Zróżnicowanie morfologiczne człowieka. Dymorfizm płciowy. Wskaźniki dymorfizmu płciowego. Określanie podobieństwa własnej budowy do typu męskiego lub żeńskiego. Wyliczanie typu budowy ciała w oparciu o typologie Kretschmera, Sheldona i Wankego. Ocena rozwoju somatycznego. Zastosowanie metody tabel liczbowych, siatek centylowych, metody graficznej oceny tempa i harmonijności rozwoju oraz metody morfograficznej i wskaźników proporcji. Trendy sekularne, akceleracja rozwoju, retardacja procesów inwolucyjnych. Ocena wieku rozwojowego – kryteria oceny, wiek fizjologiczny i sprawności fizycznej.

Metody dydaktyczne (kształcenia):	Wykłady informacyjne realizowane z wykorzystaniem technik multimedialnych. Metody ćwiczeniowo-praktyczne realizowane z wykorzystaniem instrumentarium do antropometrii oraz analizatora składu ciała . Studenci realizujący indywidualny tok studiów po uzgodnieniu z nauczycielem mogą pobrać treści wykładów po zalogowaniu się na swoje konto w wirtualnej uczelni w zakładce - umieszczanie materiałów. W przypadku ćwiczeń praktycznych istnieje możliwość ich odbycia po ustaleniu terminu z nauczycielem prowadzącym przedmiot.
Rygor zaliczenia, kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się, sposób obliczania oceny końcowej:	Wykłady wymagania: uzyskanie oceny pozytywnej z treści wykładów – 50%, zdanie egzaminu w formie pisemnej w postaci testu złożonego z 50 pytań o charakterze zamkniętym. Przewidziano cztery wersje odpowiedzi, z których jedna jest prawidłowa. (50%). Kryterium ocen: 30 – 34 pkt. – ocena dostateczna 35 – 39 pkt. - ocena dostateczna plus 40 – 43 pkt. – ocena dobra 44 – 47 pkt. – ocena dobra plus 48 – 50 pkt. ocena bardzo dobra Zajęcia praktyczne wymagania: zaliczenie kolokwium z punktów antropometrycznych na ciele człowieka (50%), umiejętność wykonywania pomiarów antropometrycznych, konstruowania i obliczania wskaźników antropologicznych, posługiwania się siatkami centylowymi i innymi biologicznymi układami odniesienia tzw. normami (30%), frekwencja i aktywne uczestnictwo w zajęciach (10%). Spełnienie powyższych wymagań jest jednoznaczne z zaliczeniem przedmiotu i zdobyciem przez studenta liczby pkt. ECTS przyporządkowanej temu przedmiotowi.

Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do efektów kierunkowych i formy zajęć				Metody weryfikacji efektów uczenia się	
Numer efektu uczenia się	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu (PEU) Student, który zaliczył przedmiot (W) zna i rozumie/ (U) potrafi /(K) jest gotów do:	Kierunkowy efekt uczenia się (KEU)	Forma zajęć	Forma weryfikacji (zaliczeń)	Metody sprawdzania i oceny
W1	prawidłowości związane z funkcjonowaniem człowieka w aspektach: biologicznym, biomechanicznym, biochemicznym, rozumie ich wzajemne zależności oddziałujące na zdrowie, wydolność fizyczną oraz adaptację organizmu do wysiłku fizycznego	K_WG01	wykład	Zaliczenie na ocenę	Test sprawdzający złożony z pytań zamkniętych z progami punktowymi

W2	zjawiska towarzyszące rozwojowi: fizycznemu i motorycznemu, potrafi wyjaśniać zależności zachodzące między nimi w różnych okresach ontogenezy, zna metody ich oceny, w tym także sprawności fizycznej	K_WG02	ćwiczenia	Zaliczenie na ocenę	Test sprawdzający złożony z pytań zamkniętych z progami punktowymi
U1	posługiwać się sprzętem i aparaturą stosowanymi do oceny: poziomu rozwoju fizycznego, zdolności motorycznych i umiejętności ruchowych uczniów, samodzielnie planować, organizować, prowadzić i monitorować zajęcia sportowe i małe przedsięwzięcia sportowe w oparciu o gotowy schemat pracy, modyfikując go z uwzględnieniem możliwości, potrzeb i zainteresowań uczestników oraz warunków zewnętrznych	K_UW01	ćwiczenia	Zaliczenie na ocenę	Test sprawdzający złożony z pytań zamkniętych z progami punktowymi
K1	uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z wykonywaniem zawodu nauczyciela wychowania fizycznego i instruktora, uwzględniania bieżących oraz odroczonego w czasie skutków uczestnictwa w prowadzonych zajęciach i małych przedsięwzięciach sportowych	K_KK01	wykład	Zaliczenie na ocenę	Test sprawdzający złożony z pytań zamkniętych z progami punktowymi
Stopień osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się: np.: K_WG01 ..., ...					

Literatura podstawowa, literatura uzupełniająca, pomoce naukowe
Literatura podstawowa: 1. Charzewski J. (red.), Lewandowska J, Łaska-Mierzejewska T, Piechaczek H, Charzewska J, Skibińska A.: Antropologia. AWF Warszawa, 2004.   2. Janiszewska R.: Przewodnik do ćwiczeń z antropologii (dla studentów wychowania fizycznego). Wyd. Politechnika Radomska, Radom, 2006.   3. Drozdowski Z.: Antropometria w wychowaniu fizycznym. AWF Poznań, 1998.   4. Malinowski A.: Wstęp do antropologii i ekologii człowieka. Wyd. UŁ Łódź, 1999.   5. Malinowski A., Janiszewska R.: Biomedyczne podstawy rozwoju i zdrowia człowieka. Politechnika Radomska Radom, 2010.   6. Malinowski A., Strzałko J. (red.): Antropologia. PWN Warszawa-Poznań, 1999.   Literatura uzupełniająca: 1. Wolański N.: Rozwój biologiczny człowieka. PWN Warszawa, 2005.   2. Jopkiewicz A.: Dziecko kieleckie. Normy rozwoju fizycznego. ITE Radom-Kielce, 2000.   3. Jopkiewicz A., Przychodni A., Jopkiewicz A.M., Krzystanek K.: Pozytywne wskaźniki zdrowia dzieci i młodzieży kieleckiej. ITE Radom, 2011.   4. Łaska-Mierzejewska T.: Antropologia w sporcie i wychowaniu fizycznym. Biblioteka Trenera. Warszawa, 1999.   5. Malinowski A., Bożilow W.: Podstawy antropometrii. Metody, techniki, normy. PWN, Warszawa-Łódź 1997.   6. Szopa J.: Wstęp do antropologii. AWF Katowice, 2000.   7. Jopkiewicz A., Suliga E.: Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania (wydanie II uzupełnione). ITE Radom-Kielce, 2011.

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się – bilans punktów			
Udział w zajęciach, aktywność	Obciążenie studenta [h]		
	Inne godz. kontaktowe (IGK)	Zajęcia bez nauczyciela-praca własna studenta (ZBN)	Zajęcia dydaktyczne
Udział w ... <i>wykładach</i>	X	X	15 [h]
Samodzielne studiowanie tematyki ... <i>wykładów</i>	X	12[h]	X
Udział w .... <i>ćwiczeniach / ćwiczeniach laboratoryjnych</i>	X	X	30[h]
Samodzielne przygotowanie się do .... <i>ćwiczeń</i>	X	10[h]	X
Udział w konsultacjach	6 [h]	X	X
Przygotowanie do .... <i>zaliczenia / egzaminu</i>	X	... [h]	X
Udział w .... <i>egzaminie / zaliczeniu</i>	1 [h]	X	X
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	7 [h]/ 0,3 ECTS	22 [h]/0,9 ECTS	45[h]/ 1,8 ECTS
Punkty ECTS za przedmiot	3 ECTS		

Informacje dodatkowe, uwagi